

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasábol poszt sovért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többszöri
hirdetéseknél külön szerződés a leg-
előbb a 4-ért vételnek fel-
bélyegdíj minden állásbetöltés-
táért 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden péld. 30 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTASI L. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER-
MAN H. könyv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem
adának.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt.-kr.
Fél évre . . . . . 5 „
Negyed évre . . . . . 2 „50”
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető min-
den közlésnek helyben, Vácsony-
ház földsz. 1. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
börzs. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
Előfizetheti helyben
TRÉGGI K. LAJOS és U.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
nyomdájában és a kiadóhiva-
latban KUTASI L. könyv-
nyomdájában a postahivatalok
útján.

Kossuth Lajos iratai.

Társadalmi tevékenység a magyar köz-
művelődés mezéjén
— A „Pesti Napló”-ból.

(Íratott a felvidéki magyar közművelődési egyesület
felhívására)
— Folytatás. —
5.

Hanem különös valóban különös tapasz-
talatokat mért reánk a sors szeszélye. A míg
a nép zöme — a magyar ugy, mint a más
ajku — szolganep volt, amolyan „misera plebs
contribuens” minősítéssel jelzett szolganep, a
magyarság elleni gyűlölködésnek a magyar
korona egész földterületén soha sehol hirt-
sem volt. Agrárius jelleggel megindult, fekte-
len dühöngésnek fajult a vaskézzel letörölt
mozgalmak voltak nálunk is, mint mindenütt
Európában; voltak a magyar ajku nép között
is, de nemzetiségi jellegű izgalom soha. Ellen-
kezőleg példátunk hozhatunk fel viszontagságos
történelmünkben, hogy hazánk nem magyarsá-
g népei a magyarral kezelt fogva védtek nem a
maguk szabadságát, mert azzal akkor meg-
sem ók, sem a magyar nép nem bírtanak,
hanem a közös magyar haza szabadságát. Sőt
arra is van példa, hogy a tót ajku nép adta
az első lökést, ő szállított első sikra ennek vé-
delmére. Feljegyezte a történelm, hogy Pap
Mihály orosz pap volt a követek egyike, kiket
a tiszvidéki nép Lengyelországba küldött,
hogy Rákóczyt, Bercsényit a magyar haza
felszabadítására behívják, s midőn Rákóczy e
felhívásnak engedett, az ungi és bergi rut-
hen nép volt az első, mely meg eleségről is
maga gondoskodva, csoportosan soraközött
zászló alá, a felvidéki magyar közművelődési
egyesület működésének terén pedig Trencsen-
ben Óvárt, Turócsban, Blatuiczában, Szaktabi-
nán, Zsolováránál maga a tót nép önként tűzte
ki a magyar haza szabadságának zászlaját.
Hja! mert akkor meg nem szörtak izgat-
ó merget a nép egészséges lelkületébe, ösztön-
szerűleg érezte, hogy bármi nyelvet beszéljen
is nemzetisége szerint, mindannyian egyaránt
a magyar nemzet tagjai s magyar hazafiak.
Neveltségük mellett is volt bennök anyyi
józan ész, hogy a nemzetiségi fogalmát a nem-
zet fogalmával össze ne zavarják, s amuauk
nevében emennek ellenségei ne legyenek.

Ha az elmélet logikáját az élet itt-ott ki
nem nevetné, azt kellene hinni, hogyha ilyen
volt a szellem a szolgaság idején, az csak fo-
zódhatott akkor, midőn a magyar haza a
szabadság áldását bintette minden fiára jog-
egyenlően, faj-, nyelvkülönbség nélkül. Az el-
lenkező történt. A nemzetiségi gyűlölködés
első nyilatkozatai azon időbe esnek, midőn a
magyar társadalmi tevékenység határozottan
tört előre a faj-, nyelv-, valláskülönbség nél-
küli jogegyenlőség kivívása felé, a nemzetiségi
pártutés pedig a jogegyenlőség kivívásával
összeesik. Bizony igaz a német költő szava,
hogy „der schrecklichste der Schrecken ist
der Meusch in seinem Wahn.” Nem volt álta-
lános a nemzetiségeknek az ellenséges indulat
a magyar ellen, mint minden izgatás daczára
még most sem az. A németek (az erdélyi-
szászok kivételével) s a rutének mondhatni
egészen, a tótok aszualitathat legnagyobb
zome a magyar hazához hívek maradtak, vé-
rüket ontották a magyar haza szabadságáért.
Számos hős honvéd zászlóalj járultak an-
nak védelméhez, s a magyar szabadság egyik
halhatatlan emlékü marújának, Auichuak ez-
rede (a Sándor-gyalog-ezred), mely egy a fel-
lézést rászokt ellen, mint az egész szabadság-
harcz alatt hősiességet oiy dicsőségesen kitű-
tette, nagyobbára tótokból állott; oláhok is
harcoltak sorainkban a magyar haza szabadság-
sáért, még most is fülkimbén cseng egy-
oláh honvéd zászlóalj lelkesedésének kitörése,
midőn vele Hódmezővásárhelynéi találkoztam,
s aztán (és ez emlékeztetnél könyű tolu szem-
embe, s térdeim imára bajlanak) amint ama
vertanunkra gondolok, kiknek hamvai meganyji
kiáltás az egre „ut surgat ex ossibus uitor,”
az örök dicsőség fénykörével emelkedik fel
lelki szemem előtt a magyar szabadság kima-
gasió hősnéek, a szerb eredetű Damjanics-
nak alakja s a horvát Knezevicsek, kiknek hal-
hatatlan emléke egy engesztelő áldozat fajuk
vétségéért — — Hanem hát tény, hogy a
nemzetiségi pártutés a magyar haza vesztére
tővő hatalommal, épp a jogegyenlőség kivívá-
sakor fogott kezét.

Később, midőn a szabadságtól megfosz-
tott, nemzetiletebői kivételzetett Magyaror-
szág let.porva hevert, a szenvedélyes gyűlölkö-
dést az egyetértés szükségének érzete vál-
tozta fel; minden faj a magyartól várt, rem-
élt, horvátok, szerbek, oláhok, tótok ösze-
kötöttest kerestek veünük, kik a szabad füg-
getlen magyar államcszme zászlaját jobogtat-
ták a világ előtt, még a hirted Gaj Lajos, a

horvát illirizmus szövívője is, megteette, bűnbá-
nólag tette meg, mint Sztratiroviócs is; még
Strossmayer püspök is személyes találkozásra
szólított fel.)*

— A forrongó Balkán. Szerbiából
megczáfolják azou híreket, mintha a szerbek
a bolgár határt nyugtalanítanák, Ugyan e for-
rásból jelentik, hogy Szerbia és a porta viszo-
nya oiy barátságos, a minő eddig sohasem volt.
A szerbek az ottomány uralmat Európában a
béke feltételeinek tartják a balkán-felszigi né-
pekre nézve. Az értekezlet mult hétfői
ülésén a szultán jogai Bulgáriát és Ruméliát
illetőleg megerősítést nyertek. Neidov
orosz nagykövet a konferenciának kijelentette,
hogy Oroszország csak nemzetközi ellenörzés
mellett engedhetné meg Torórkországnak, hogy
a statusquo ante helyreállítása végett Kelet-
Ruméliában feyveres erővel lephessen közbe.
A bolgár kormány parancsot adott ki,
mely szerint azon 300 szerbvel, kik még jelen-
leg is bolgár területen vannak, mint rablókkal
keel elbánni. A Filippopoliszban székelő ide-
gen konzulok, kivéve az angol konzulokat, min-
den érintkezést megszüntetnek a fejedelmi ud-
varral. A közpöntzár üres, a pénz-
s zúkség nagy. A konferencia legutóbbi
ülésén az angol meghatalmazott nemzetközi
bizottság kiküldetését indítványozta, a czelből,
hogy Kelet Ruméliában a helyszínen győző-
dhessek meg a nép óhajátosairól. Legújabb hírek
szerint Oroszország most már nem ragaszkod-
dik feltétlenül Battenberg Sándor fejedelem
letételéhez. Szalonikiban rendkívül
nagy katonai tevékenység uralkodik. Napon-
ként érkeznek csapatok, melyek gyorsan tovább
küldetnek a görök határszélre. Bulgária
szintén lázasan készül a háborura, a vörös ke-
reszt-egylet árlejtési hirdetését bocsátott ki ru-
hák, elismiszerék, lepedők és sátorvásznak
szállítására nézve. A bolgár külügyminiszter
a nagy hatalmak szofiai képviselőihez kör-
jegyzéket bocsátott ki. Oroszország
tisztzeit szaporítja. Több ezredet a tiszték
létszáma jan. 1-től kezdve két-két tisztet
szaporítottatik. — Sándor bolgár fejedelem til-
takozik azon ráfogás ellen, mintha a bolgár
seregtől kilepő orosz tisztokról bármi tekin-
tetben sértőleg nyilatkozott volna.

Az érem másik oldala.

IV.
Vártam, hogy a törvény magyarázat meg-
történte után czsikró ur, a gyakorlati élet kö-
vetelményeit szem előtt tartva, okoskodásának
tárházából kivonja a consequentiákat s választ
ad e kérdésre is: quid nunc?

Várhattam azt anná, inkább is, mert be-
fejező közleményében maga vallja, hogy a tör-
vény magyarázatának új bajokat és nehézsége-
ket felideznie — nem szabad.

Csak hogy a jelen „törvénymagyarázattal
egyházi eleülékek anyai oldala lett érintve,
még pedig olyanok is, melyek
hez magunk is gyöngédén szok-
tunk nyulni — hogy, meggyőződése-
szerint, ezek vagy részének jobb lett volna
érintetlenül maradnia.

Meglehet így okoskodott: nem vagyok
Ugroa dicsőségére, ki a successio kérdésében
nagyobb reformus volt az egész erdélyi egy-
házkerületnél. A tudomány magas piedestálján
eleget tettem a doctrinalis inter-
pretatio követelményeinek. Kimutattam,
hogy a zsinati iroda „szerkesztési hibában”
szüvedett, a házszabályokat még az elnökök
se tarták meg stb. a tígondotok, hogy a
status quo ante az 53. §. f. pont-
jában miképp állították helyre.
Azon aggodalom, — gondolhatta tovább —
mely a törvénymagyarázata nézve ille-ékes
forum kérdésében a sokszor emegettetett indít-
ványban sötét árnyként vonul keresztül — al-
talam immár, a tudomány varázs-szavával el-
lőn osztva. Minek zsuatolnók ez miatt a
kérdés miatt; lám, agost. hitv. testvére-
teknék egyszer se kelietet a zsinat, a jö-
vőben se kell, mig Zsedényi szelleme el kö-
zöttünk.

Csak hogy azt mondóm én miidezeekre,
hogy L. nem maradt meg a doctrinalis inter-
pretatio határai között, sőt a királyhá-
góninueni összes ref. superin-
tendenciák szóban forgó határozatainak ki-
csinylése — legalább ez a látszat, ha talan
nem is felel meg L. ur intútióinak — az
egyházi beléletünkben feimerülő con-
*) Találkoztunk és értekezünk is. En azt soh-
sem említtetem volna, ha püspök ur egy alkalommal
nyilvánosan meg nem említi, azon hozzá adással, hogy
találkozásunk veletlen történt. Nem úgy történt. A talá-
kozás alkalmá igen is véletlen volt, minthogy történe-
szen éppen egy időben mentünk Parisba a kiállítás
megnézésre; de a találkozás nem volt véletlen, arra ő
szólított fel; ku döttje jött hozzám felkérni, hogy
szabjak időt, s elöljek helyet a kiállítás területén, a
mikor s a hol velük háborítlanul beszélhet. Igen jól em-
lekesem, hogy miről s mit beszéltük.

cret indítvány mellett csaknem tünatőleg állás
foglalása s a jelszavak keresése — mert mi
más ebbeli állítása is: közeledik az időpont,
a melyben egy szerkesztési hiba
alappán (!) gyűl össze és alakul meg a
konvent — mindez mondóm sokaknak ingerül-
ségét költötte fel ellene, a mi nem történik
valaha, megmarad a tudomány széles mezéjén,
a hol munkálkodásának jogosultságát és érte-
két vitássá senki se tehetné volna.

Felcsüleges a fentebbiek után azt monda-
nunk, hogy mi a jövő évi tavaszi egyházker-
gyűlésre tárgyalás végett kitű-
zött indítványunk jogos és tör-
vény szerű voltát egyszerűen
kétségbe vonjuk, czelszerűsé-
gét pedig határozottan megta-
gadjuk. A helyzet ma nem az, ami 1882-ben
volt. Ha akkor még talán lehetett is nézetel-
térés a régi gyakorlathoz mereven ragaszkod-
ás és a törvényes új alapra helyezkedni
akarók között, ma már a tiszántuli egyházke-
rületet a többi testvér egyházkerületek köré-
ből kiragadni, hozott határozatának megváltoz-
tatására s a törvénynek szemben elfoglalt hely-
es álláspontjának elhagyására reá venni
akarni — több a hibánál.

En ugyan a püspökök főrendiházi kér-
désében nem voltam és nem vagyok egy véle-
ményben a tiszáninueni egyházkerület (most
már) kisebbségével; de megvallom, kínos ér-
tések közt néztem a harcot, mely ott, a kö-
zeimultban, e miatt a kérdés miatt lefolyt. Az
indítvány aláíróit azonban valahogy ez a példa
tévútra ne vezesse s gondolják meg, hogy
ottan az a legutóbbi három szónyi többség
egy oiy férfiu iránti tekintetből keletkezhe-
tett, a kinek „nagy nevet és érdemeit” az or-
szágos zsinat, jegyzőkönyvének első lapjára je-
gyezte fel. (Lásd a zsinati j. k. 7-ik számát.)
Sérteni nem akarok senkit, de az indít-
ványt aláíró tizenegy férfiu
ról hiszem, hogy ók a tiszántuli
egyházkerületi közgyűlésétől
nem várnak a jelen áldozatot!

De feltéve, hogy egyházker. közgyűlé-
sünk desavonálná is önmagát, azon mostruosus
jelületnek meg sem hiszem, hogy valaha tanui
lehetnének, hogy ezen „egyházkerületi nagyha-
talmasság” előtt (amint a megboldogult Torók
Pál nevezett bennünket) a többi egyházker-
ületek is meghajoljanak. Quid tunc? Uj zsinat-
ot hijjunk össze, mely a jelen kérdésben no-
velében döntőn? Nagyon rosszul ismerik a
hazai közvéleményt azok, akik ezt kedvezőnek
tartják egy új zsinat tartására nézve. És ha az
egyét. egyháza zsinat tartás iránt kedvezőleg
nyilatkoznék is, a tapasztalaton okulva hiszi-e
azt komoly férfiu, hogy a zsinat, jó formán
elönmunkát nélkül — álljon össze ujra? hiszi-e,
hogy most a választó egyházak meg ne kér-
deznék a z. képviselő jelöltől azt, melyik
zászló alatt fog küzdeni?

Es mind ez a küzdelem vajjon miért tör-
ténne? Mikor magok az indítványtevők is
elismérik, hogy az egyházkerületi közgyűlés
szavazattal bíró tagjai ugy is jobbára a pres-
byteriumok által választatnak s így a presby-
teriumok közvetve csakugyan választói a
konventi tagoknak!

Izraeliták avagy samaritánusok vagyunk-e,
hogy még a templomépítés felett is harciba
keveredünk egymással, a helyett, hogy vál-
lvetve munkálkodnánk azou — Isten dicsőé-
gére?!

En hiszem, hogy indítványo-
zóik, nem hunyva szem a tör-
vény alappán fejlődő egyházal-
kotmányunk követelményei
előtt; látva és méltatva a ha-
zai ősszes superintendenciák
egyértelmű felfogását; megha-
jolvá a „quid consilii” tanácsa
előtt s meggyőződve egyhá-
zme gyéinknek a jövő tavaszi
egyházkerületi közgyűlésig —
lelkem teljes meggyőződése
szerint — a presbyteriumokra
nézve kedvező akaratnyilvá-
nitása által: indítványukat
nem tartják fent.

Igy kívánja azt ez éppem most első-
bűni kezdő egyház jó felfogott érdeke, békeje
és nyugodalma.

A „salus reipublicae”-vel fölér — ha
nem több — a „salus ecclesiae”.
Legyen ez „suprema lex” közöttünk.
Geleji Katonával kezdtem, szall is vég-
zem: Egyházunk bekéjét és nyu-
godalmát óvjuk, a tűzre olajat
ne öntsünk, hogy alkalmatlan
jóakaróknak ne híreljenek!

Dr. Kovács Sándor
A debreczeni felolvasókör.
Debreczen, nov. 14.
A debreczeni felolvasókör tegnapelőtt, csütör-
tökön tartotta meg első felolvasó estélyét. Zsu-
S e r k.)

folásig megtelt a város ház nagy terme, a mi
kedvező előjelet képez arra nézve, hogy a kör
új idénye is oiy nagy látogatottságnak és oiy
népszerűségnek fog örvedeni, mint a hogy
örömmel tapasztaltuk a lefolyt első idény alatt.
Valóban megfizetheten előny már az is, hogy
a kör estélyei miutegy varázsszöveget képez-
hetnek társadalmunkban, melynek kedélyessé-
gét és nyugalmát a párt-élet árja jóformán el-
mosta. Ezért kellene azt az előnyt meg inkább
kiaknázni tóbb oiy kedves összejövetel ren-
dezésével is, a minő volt csütörtökön a felol-
vasásokat követett estély.

A felolvasások menüje ugyes lett
volna, de egy kicsit sok a jóból. Ugy volt-
tunk vele, mint mikor egy vacsorán nagyon
sokat kell enudak, sokat illik enudni, mert
a háziasszony erősen ért a kínálgatáshoz. De
hát a felolvasók (ha mindjárt négy is
egyszerre) nagyrészt tartalmasak voltak és mivel
voit közöttük vezérkiktek, értekezés, elbeszélés
és vers: együttvéve kittek egy szépirodalmi
lapra való. Az is emelte a hatást, hogy a
felolvasások szintársulatunk egy rokonszen-
ves és oiy ifjú tagja eszközölte.

Gr. Degenfeld József főispán, sze-
melyesen előnköt ezuttal is. Géresi Kál-
mán főiskolai tanár magáról „A felolvasó kör-
ről” értekezett; a nagyon tárgyilagosan, szabá-
tosan írt felolvasást — mint bizonyos tekint-
etben aktuális érdekűt — megfogjuk ösmert-
etni olvasóinkkal. Ezt követte Dr. Pápay
Imre jogakadémiai tanár „Évek mulva” című,
hangulatjeljes költeménye, felolvatta Zilahy
Gyula, szintársulatunk lyrai szerelme. Magát
a költeményt — miután egy kisebb helyi lap-
ban már napvilágot látott — fölsöleges volna
lenyomatnunk.)*

A verses felolvasásra következett főisko-
lánk még egy jeles tanárának, Dr. Öreg Ján-
nosnak értekezése a „Jellem”-ről. Igen
sokszor feldolgozott tárgy, melyről ma már
nehéz újat mondani, kivált a mi felolvasó
körünk igen intelligens publikumának. A tudós
felolvasások sikerült a közönség figyelmét éb-
ren tartani. Iy nagyobb szabásu muauk köz-
lésére nem mindig van térük a körnek elejteni
az évkönyv kiadását, melyben — a tavalyi
és ez idei felolvasásokból — miúdenesetre
értékes szellemi adományt vett volna
a közönség.

Dr. Öreg Jánost ismét Zilahy Gyula vált-
totta fel a felolvasó helyen, ki ezuttal Szab-
olcsi Lajos, helybeli fiatal írónak „A
gyermek a paja” című humoreszkjét ol-
vasta fel, igen ugyesen.

Mid a négy felolvasás tetszéssel talál-
kozott. Ohajtandó, hogy legközelebb már va-
lami kis emelvény fele állana a felolvasók
re. deikezésére, a mint azt a mult felolvasó-
cycklusban is használták.

A társas-estély este 8 óra után vette
kezdését, a „Korona”-szálló termében. Nagy
és diszes, kissé későn összegyűlt, de gyorsan
jó kedvre hangolt publikum jelent meg. Ott
látuk a kör tisztviselőit, az előnk gr. De-
genfeld főispánt, ki nagy előszerűséggel nyil-
latkozott, ugy a felolvasások, mint a „Prolog”
és az egész mulatság felől, — Kovács Ján-
nos alelnököt, Szójk a Gyula jegyzőt, a
notabilitások közül K. Tóth Kálmán, Né-
methy Lajos ref. lelkeseket, Géresi
Kálmán, Csiky Lajos, dr. Öreg János fő-
iskolai tanárokat, Komlóssy Arthur szin-
gyegyleti elnököt, Kósa Aibertet, Szabó
József v. főszámvérvot sat. A hölgykörzetről
adjuk a következő urhölgyek neveit: Ajtáné
és leánya Iionka, Balkányiné, Futó Mhályné,
Hauser Károlyné, Hegedűs Istvánné, Heine
Margit, Jablonczainé, Király Róza, Kósa Al-
bertné, Lengyel Iionka, Nagy Elekne, Némethy
Emma, Orokocsi Vilma, Pápay Iréné, Sepsy
Dzsóné és Mariska, Szabóné, Szabó Margit
és Mariska, Szlavayk és Tóth nővérek sat.
Mind e följegyzések hányóságát — termé-
szetesen — a tudósító rossz pápaszemének
kérik felróvai!

A kedélyes vacsora alatt Csiky Lajos
mondotta az első puhár köszöntőt. A kör ta-
valyi érdemes jegyzője — nagy éljenzés mel-
lett — gr. Degenfeld József előnköt köszö-
nötte fel, utána Kovács János alelnök
ugyanacsak az előnköt és a közönséget, Szójk
a Gyula, az idei buzgó titkár pedig — igen
kedélyes toastban — a felolvasókat.

Kis idő múltán lépett a felolvasó asztal-
hoz Bokodi Antal, a mi kitűnő jellemzi-
nésűnk s a nála szokott vervevél adta elő
Kósa Albert „Prolog”-ját, az estélye e ne-
hezen várt fénypontját. A magát kontár-
nak csufoló virtuóz-flozof ezuttal is vég-
ig csalánosta nem csak a már elszabadult,
hanem az elszabaduló ördögöt is. Csipett,
*) Valamint azt sem kívánja tőlünk az hony-haza, h-
válaszra méltassuk ugyane lap maliciósokóni akaró
megjegyzéseinkét.

Hirdetés.

Ahhoz tartozó Epres-
1886. év január
ház nagytermében
án délelőtt tartandó
árbe adatik.
telek a számvevői
tők.
85. november 6.
városi tanács.

fa.

gén és sestakert
erdőben 100 öl
úságu 14 éves
mely ugy kerék-
valamint t. cz.
mindenféle czéla
tató. Értekezhetni

PAPIR
BLONI
Parisban.
ovatik.
J. Dr. Ludwig
urak,
által a legm-le-
lítő volt, s ha-
nál fogva, s mert
s befolyással bírt
vegytve.

utalmazott
el bir, ajánl
OS,
osában

de nem dorogolt, ennek köszönhető az egyes...
 királt az ösmertől, egy...
 fel-felzúduló derűtlenség...
 A néző feladat...
 meg még nem történt...
 is írni, qu...
 meg, hogy felolvasásán...
 zásokon kívül...
 háttérre is. Megemlékezett a halottak napja...
 feletti polemikáról, a Balkán dolgokról...
 Vilma képeinek affairejéről is; ez utóbbi...
 hívált nagy és jóleső kacaját keltett azoknál...
 kik e képek sorsát annak idejében keservesen...
 elrakták. Emelték a munka értékét a pom...
 pásan csengő rímek is. A felolvasás után so...
 kán siettek gratulációikkal a szerzőhöz...
 kivált a megcsalozottak köszönték meg...
 eléz jókedvűen — a kegyes strófol! A...
 prolog szövegét alább olvasható. Ezután — a...
 Magyari fiúk jó zenéje mellett — kezdődött...
 a táncz s a mulatság belenyúlt a hajnali...
 órákba is!

PROLOG.

A második felolvasási évadhoz.

Debreczen, nov. 12.
 — A jó publikum, mely itt összegyűlt —
 Midőn már egy próbán átesett a fűle —
 Mely márczius óta minket nem felelt el...
 Légyen üdvözölve illő tisztelettel!
 Tiszteit jó publikum!, tapsolsz quantum satis
 — Noha csak szellemi ételt adunk gratis —
 De kinek pénze nincs, itt biz' keveset fal...
 Drágán adja Jónás... nyelvé el a csethal!
 De azért ám nem rossz a dolgok új rendi;
 Mert most az első is titulus bibendi...
 A mely így kezdődik: nem lehet bús évad,
 Felolvasásokból nem lesz senkié vad!
 Hogy ez így kezdődik, én bizony nem bánom,
 A komolykodásnál jobb a diuomdánom;
 Fecske, golya elszállt s ritka lett az ürge
 A tánczólok lába most kezd lenni fürge.
 A nagyképi bölcsek már akármit mondanak,
 Én bizony mindenkit tartok nagy bolondnak:
 A ki komor s morgós, mint a meglőtt medve,
 S szegényli, ha szottyan néha egy kis kedve.
 Úr, dandy, filiszter és szellemi harcsoz
 Legyen vig, mert immár megforrott a karcsoz;
 Lehet kvaterkálni s kocczintani nyalkán;
 Noha még zavaros, jócskán, mint a Balkán.
 Ősz van, kiürültek a nyaraló kertek,
 Most kerülnek sorra tombolák, koncertek;
 Lészen batyubál is, s néhány nóbél piknik,
 Kolonn-t is rendeznek; rendőr gondja: kik?
 Lesz é, a mi tavaly a tapsot aratta:
 „Biká”-ban szimfónyas szörnyű csionadratta?..
 Mendelsohn, Liszt, Mózart s több illy finom
 Gattung,

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Az elszabadult ördög.
 (Exorcium, ömjénfűst nélkül.)
 — Egy kontar filozóf tanulómból...
 — Mar csak part-uk meg, úgy é szerkesztő...
 — Ur? azt a tavalyi bolondos elvezését a fel...
 — Olvasások jökévd szemléjének.
 — Senki sem haragudott meg érte. — Mi...
 — űnek keresnénk hát újat?
 — A mindig újat-keresés divatos dolog...
 — O úken; de hát legyünk conservatívok is néha...
 — Én is kávinista lennék; tehát a fulembe...
 — tettem ut. Csiky Lajos ur mindenszentek nap...
 — mai híres cikkének zárszavait: „Mimim...
 — Alen divatos eszmének nem fo...
 — zunk hódolnunk!”
 — Tehát maradunk az ördög-nel.
 — Igaz ugyan, hogy az alvilágnak és annak...
 — minden funkcionáriusának létezése felett nagy...
 — ketyelkeket támasztott bennünk az említett...
 — mindenszentek napi cikk. — De hát nem le...
 — het ám olyan stricte eltagadni, hogy: nincs...
 — ördög!... Van az, ki kicsodás.
 — Már engedjen meg a mindenszentek napi...
 — cikkirő ur, abban sincs igaza egészen,
 — hogy: „nincsen purgatórium!”... Az...
 — van, még pedig sokféle! Tessek csak Ge...
 — rély bátyánk boltjából meginni egy flaskó...
 — ródó andait — früstök előtt — és egy óra...
 — alatt más meggyőződésre térend... Igaz,
 — hogy ez nem „tisztító táz” hanem csak víz...
 — tisztító; de mindenesetre purgatórium...
 — még pedig felette liberális; mert valás-kü...
 — lönség nélkül operál.
 — Semmire se lehet rá mondani, hogy:
 — „püncsi”; mert minden van; csak azt kell...
 — tudni, hogy hol árulják.
 — Tehát ördög is van. — A miénk le...
 — gább el, a mint látni tetszik.
 — Megkezdődtek újra a felolvasá...
 — sok!

Melyeket „múrtve” vaih' hávan hall...
 is hallgatom; de beláttam hamar azt,
 Hogy úgy vagyok vele, mint a jámbor paraszt,
 Ki Kaviart evett, a mit nem felel el...
 De azért dicsérte, hogy: „úri eledei!”

Csak arra lelnének valami módon szert,
 Hogy meg legyen tartva egy bizonyos „kon...
 czer”
 Melyen minden egyes zenész visel alczat,
 S Bismarck tartja kézben a vezénylő palczát.
 Hej! „Európai... koncert”! m...
 lesz véled?
 Nótáidtól vajjon meghal, vagy föleled...
 Az az úgynevezett szegény „beteg em...
 ber”?

Philippopolisba a ki menni nem mer...
 Bolgár bugyogója bő, de szűk a hona,
 Lett hát náluk még a leány is katoná,
 Szép Ruméliába nagy sebtben berukol;
 De alig van benne: már vesszettul drukkol!
 Hozzánk is jött néhány, Szófia tájárul,
 S piaczi kút mellett sok paprikát árul;
 Othonon egy hősöknek, ki hadvezér leve,
 Per analógiam „P aprikoff” a neve!

Irigykedve töröm a fejemet azon,
 Hogy a harcza indult sok bolgár amazon,
 Kivel üt majd össze?, szerbbel?, vagy t...
 rökkel?
 Vagy száz ránczú szoknyás nagy orrú g...
 röggel? ...
 Borul a láthatár amott kelet felől,
 A bocskoros bolgár masirozik elől;
 Tette vadit ráczot s prédára bí oláht...
 ... Inkább termelt volna jó kártyifólat!

Ha ott harcza vágnak fiatalok, vének,
 Őülünk a magunk jóbékességének!
 Sziveinket béke reménye leugi át,
 Hagyjuk szegen lógni a rozsdás Fringját.
 A harci kurt helyett szőljön a begedű,
 És ember-vér helyett folyjon szőlő-nedű!
 Midőn fenekedik bolgár, rácz egymásra,
 Járjunk szorgalmasan a felolvasásra!

Együtt már műsora a sok szebbnél-szebbnek...
 ... És belepti díjat az idén sem szednek...
 A bús magyarkák sem mondhatják ellene:
 Hogy még ennél is jobb és olcsóbb kellene!
 Mult szerdára a vala tervezve kezdete;
 De hát megkezdni akart nem lehetne;
 Mert azt mondák sokan: vigye el az ördög,
 Kinek a Szerda kell és nem a Csütörtök!

Csütörtök! Csütörtök! hej! honnan ered a?
 Hogy te vagy a kedves és nem a Szerda?..
 Bár Szerda mellett is a vótum vala sok:
 „Akkor otthon vannak a bolton inasok”!...
 Ma virradt ránk, vagyis inkább este...
 ledék,
 Az első Csütörtök... s babérik...
 szedek:
 Négyen egymás után, minden tréma nekül...
 ... Ha mind illy rövid lesz: publikum ki...
 békül!

„Felolvasások”-ról hangzék sok szép...
 ötlet,
 Milyen nehezen várta őket a türelmes...
 kíváncsiságú jó közönség, március 26 ikától...
 november 12-ikig...
 Fel is gyűlékezett a város háza termébe...
 egy olyan nagy és fényes hallgatóság, a milyen...
 előtt irigylendő dolog: felolvasni.
 Kezdte, a ki tavaly is kezdte volt. —
 De azért ő — ha felolvasás kezdő is...
 mindenkor — nem kezdő felolvasó am...
 soha!; hanem olyan veterán, a ki teljesen...
 méltó arra, hogy ő legyen az első.
 Felolvasott a „Felolvasások”-ról,
 — Erről tehát elmondhatjuk, hogy: „a felol...
 vasások felolvasásának a fel...
 olvasása” volt!
 Nagyt vel az ember mondani, ha valaki...
 beszédének nagy fenekét kerít mivoltát akar...
 ván jelezni, azt mondja, hogy: „a világ...
 teremtésén kezdte”...! Pedig az...
 még csak subiczik!
 A mi első felolvasónk még a világ...
 teremtésénél is régebb dátum...
 rul kezdte!...
 „Im Anfang war das Wort”! („Kez...
 detben volt a szó”), mondja Góthének ördög...
 által megfialított német doktora: Faust.
 — Az első teremtő szó megelőzte a világ...
 létrejöttét. — A szó tehát régebb, mint a vil...
 ág; és minthogy a felolvasások is cupa me...
 rő szavakból állanak, nyilvánvaló, hogy a fel...
 olvasások eredete régebb a világnál. — Ne...
 csudáljuk azért, hogy a felolvasásoknak oly...
 sok és nevezetes hatása észleltetett mindenkor,
 úgy a régebb, mint az újabb világban.
 — Sophoklesre, a régi görög tragodistára, a...
 testamentomával elégedetlen atyfiak ráfogták,
 hogy: bolond! (bizonyosan nem hagyott...
 nekik eleget!) — Az öreg ur kapta magát:
 felolvasást tartott a törvéyszék előtt, és azon...
 al deliberálták, hogy: nem bolond...
 (Furcsa, hogy a közöl a másfél száz deb...
 reczeni „iró” közül, kiket a felolvasó kör...
 felkért, hogy tartssanak felolvasást, száznál tö...
 ben azt mondják: „bolond lennék, ha...
 felolvasást tartanék!”... Igaz,

Kis templom óráján épen mikor öt lett —
 „Négytíz percet”, számláltak...
 bamulva...
 Aztán jött tíz perces szép vers: „Évek...
 mulva”...

„A jellem” festése tartott harmincz...
 perczet...
 Nyltük jó izűen, mint a zsiros steerczet —
 Mert ő nekimánál hosszabb ám a „percz”-e...
 (Pesti püspök úrtól tanulta így peerszel...)

Epilógom nála rosszalást aratott,
 Hogy tudónak mondám én a száma...
 ratott...
 Nézet dolga; olyat tölem csak nem várnak?
 Hogy a tudóst tartsam és mondjam szá...
 márnak!

Derek Honolulu most vissza nem lépett...
 A gyermek apjáról irt öt perces...
 képet. —
 Tudós kölyökről, ki kérdezni szeret,
 S most professzoránál eszi a kenyeret. —

Jövő estélyen a kritikát kiállja:
 Majdan „A nevetés psychologiaja”!
 Tavalyi jegyzőknök kenetes szájjából,
 Ki nehéz témákon könnyedén átíából. —

Csak félve remélem, hogy e kis „Muri” tán...
 Nem lesz ellenére?... mert ő nagy Pu...
 ritán!
 Szó nélkül nem hagyja a halotti napot,
 Vészharangként kondit ősi vaskalapot. —

Világos előttünk immár sok dolog ma,
 Kálomista népek titja ám a dogma:
 Elhunyt szerettei hantján könyörögni...
 — Csak papnak... stóláért... szabad...
 imát nyögni!

Kálomista halott élete szomorú...
 Mert neki nem dukál virág és koszorú!
 Legyen igénytelen, mint a tisztás kása...
 ... Annál dicsőbb lesz majd a feltámadása!

Ilyen sokoldalú ész, hej! sokat is ér!...
 Egyik végtelől a másikik elksér;
 É u chetika b a n imádságra oktat!...
 Felolvasó körben nevetésre szoktat.

Ha megtanulhatjuk, nagy dolog megy végbe,
 Hogy milyen imádság jut könnyen az...
 Egbe?
 De ne csak azt tanulj, hogy mikép könyörögj...
 Hanem azt is tudj, hogy mikor s hogyan...
 röhögj.

Adomázó dühös, hogy ha nem neveted;
 De aztán másrésztől, mondhatom, jaj nekéd!
 Ha komoly dikció a pátoszhótt dagad...
 ... És te épen akkor röhöghet el magad.

Hézag-pótló mű lesz az Eüchetiká!
 Lelki szenvedőknek jó s olcsó patika...
 Lesz benn recept egész étéd folyására...
 ... S nyolczvanöt krajczár lesz mindössze...
 az ára!

S babérfának vajjon kis ágát törí-e?
 Felolvasásával a magyar Thöris?!)!
 Hogy mi lesz a tárgya?, még titokban vagyon;
 De azért sejtethjük, hogy szép lesz az nagyon.

A harmadik este következik rája:
 Ragyogó s lehellő csillagfizikája.
 *) Theuriet.

hogy ezek még nem csináltak tragodjiát és...
 ... testamentomot!)
 A régi barátok meg annyira felbuzdul...
 tak a felolvasásokon, hogy korbácsal a sa...
 ját maguk háttára vertek egy jó sora.

(Jó, hogy most már nem tudnak a felol...
 vasók ilyen háfást kelteni!...; nem...
 tudom — dacára a mulatság olcsóságának —
 hányan mennék fel csütörtökön este a város...
 házára!?)

Az amerikai felolvasás-hallgató enthu...
 sziasták, csak hogy meghallhassák Dickens fel...
 olvasását, téli hidegben ott háltak a pénztár...
 előtt (ott ám entrée is volt!...); mert nem...
 akartak reszkirozni a jegy-nemkapást.

(Boldog debreczeni felolvasáshallgatók!
 ti — ha tagok nem vagytok is — ingyen kap...
 tok belepti jegyet, még pedig meleg pa...
 tika b a n, a hol minden egyebet pénzért...
 adnak, még pedig drágán. — Én ugyan nem...
 hálne a felolvasási terem küszöbén...; de...
 nem bánám, ha maga a terem — a felolva...
 sások alatt — egy kissé hidegebb lenne.)

E szép, tanulságos, és az igazi ügyze...
 retet meleg hangján előadott megnyitó fel...
 olvasás után bús ábrándozástól rezgő költemény...
 következett, melyben egy — a valóságban, ugy...
 mondják aig néhány hetes házasság mézes...
 napját élvező ifjú professor ur könyörög a...
 vőgynek, hogy: fogadjá be; mert ő — ugy...
 mond: aludni akar... s „almos...
 erdő” áhítatos beszéde mellett. — Bú...
 csüggedéssel nyögi az almós ördögnek, a még...
 almósabb ábrándozó, hogy ő csak itt akar...
 aludni; mivel másol neki „oly kínosnak tet...
 szett az éjszaka”... (hogy a menykőbe...
 tetszetik az valakinek, a mi kínos!?)

Sírta a „vesztett szerelmét”...
 (hamar lenne!) és irigylő a „lepke...
 sorsát”... (no no!) Szive, már alig...
 alig dobban... Elalszik...
 nem csak ő, de „minden láng szivé...
 ben”... Jójczakat kívánok! gute Nacht!
 dobre noez!

De beszél, a ki ezután következett, az

Sötét égbolt ragyog millió csillag-mécsből...
 ... De ragyogó kereszt hullik csu...
 pán B é c s b ő l!

A másik nem az ég titkaiért harcol,
 Szépírodalommal bennünk megkarcol.
 Milyen lesz most vége?: megint sir? vagy...
 klastrom?
 ... A milyen a karcz lesz, olyan lesz a flastrom.

A negyedik este szintén elérkezik,
 „Debreczen”-redaktor akkor értekezik. —
 Tárja lesz francia, német s magyar regény...
 Sima czifferblat-tal, hej! nem sima legény!

Az ő újságjától már magam is félek!
 Pedig hát ő maga lélek költő lélek!
 Vezér-czikkeiből, melyek jegye: ... r... e...
 A menykő ismerne poeta emberbe!...

Később is fellepend „Frakk, klakkés...
 lakk”-jával,
 És „Agata” czímű verses novellával. —
 Vajjon kit nyuggat meg e czimen: Agata?...
 Tán „Iparos kör”-ben ki képet aggata!

Agata!, Agata! ifkom adta frakk, lakk!...
 Hoz ál Kossuth-képet?, no megállj, magraklak!
 Fuser vagy! arczára festéd a rán...
 czokat...
 ... A fotelra kellett volna rakni sokat!!

A legnagyobb honfi csak mi bennünk bizott,
 És sok hymnusunktól bizonytal meghizott!
 És te még soványkért merted őt festeni?!...
 Hiszen hussal sem bir szegénynek teste, ni!

Szeretjük, imádjuk nagy hazánkfát mi;
 De az ábrázátját nem akarjuk látni!
 Hogy ő neki tetszett, az nem elég mottó...
 Ahoz Gili Baláz s ért... és Hermány...
 Ottól!

Az egyik „Július”-a la Mikszáth...
 gártja,
 A „rajz”-okat, hogy ha a tollat bemártja;
 „Kisvitéz”-től szintén könnyen telik a...
 karcz...
 Vig, bus, ma és mindig, amikor csak akarsz!

Egy jeles orvosunk ismét fog szólni,
 Themája mostan is lesz: egészség-tani.
 Testünk nemes szaffját: a vért tárgyalandja,
 — Gyűjti adatait, mint a serény hangya. —

Fránya egy szafftám ez!, ha kevés:
 ... nagy fátum...;
 De használ ellene: ferru oxidátum!
 Mig, ha nagyon sok van s a fejedbe...
 fut át...
 Váratlan vendégül kaphatsz lapos gutát!

Ha kevés a véred, praescribálnak vasat,
 S keserű vizeket, ha poczkos a hasad...
 Használ-e?, nem lehet tárgya kritikának;
 ... Egynek bizony használ: szegény pati...
 kának!

„Bánügyi védelem” szintén sorra...
 kerül;
 Jó lesz meghallgatni, a ki bajba merül —
 Legyen hallgatója, sok, sok, azt ki...
 vánom...
 ... „Debreczen” újság is hallgasson,
 nem bánom. —

Állatoknál is van társadalmi...
 élet!

már aztán nem akart sem elaludni, sem má...
 sokat elaladni!... Egy ifjú öreg; örök...
 elvességedü kedély és kitűző nevető; a kire...
 nem illik rá a régi vers, hogy: „János!, a...
 te szeméd almos”!

„A jellemről” olvasott fel. — Alpo...
 san fejtegette tárgyát, melynek folyamában...
 sokszor előfordult az emberben levő „bizo...
 nyos nedveknek” és „nyálkák...
 ak” emlegetése. — Talán ennek az előpo...
 stája volt az, hogy mikor belekuperodott a fel...
 olvasó székbe, legelőbb is — lágy trombita...
 hangon — kifújta az orrát a tisztelt publi...
 kum előtt...; még pedig kifogástalan em...
 berségtudással: a zsebkendőjébe.

Megtanított rá, hogy az általunk életünk...
 ben először látott embernek hosszasán néz...
 zünk a szemébe; mert az a legjobb tu...
 kori!... Persze, hogy az!; mert ebben az...
 tükörben az ember az illető felebarátja lel...
 két látja meg... nem pedig a maga tulaj...
 don kopasz fejét!

Megtanított, hogy: „Kellő akarat...
 erélyvel még a betegséget is...
 eltávolíthatjuk magunktól”...
 Ha igaz lenne, tiszta boldonság lenne: házi...
 doktorra és patikára költeni! No, de ezt nem...
 ő találta ki, hanem Kant, vagyis — ő se...
 rinte: „Kááááá!”... (Bizonyára azért...
 nyújtja így meg, hogy a német filozófus...
 helyett valamiképen k a n t - n é r t - n e n v a l k i.)

Resteltem a sok szép kisasszonykák előtt,
 hogy annyit emlegette az „undorító szag...
 got”... és „undorító tárgyat” (ily...
 „tárgy” és „szag”, egymás mellett emle...
 getve, furcsa találgatásokra adhat alkalmat,
 arra nevezé, hogy: voltaképen miről is van...
 hát szó?)

Pedig hát ő maga említette, hogy ilyen...
 undorító „szag”-nak még a pusztá e me...
 legétese is könnyen idézhet elő némely...
 „jellemek”-nél „hányas”-t, sőt, hogy...
 neki magának is volt egy ilyen jel...
 lemmű tanítványa... (Jó, hogy az a diák nem...
 volt csütörtökön este a karzaton!)

Sok régi erényünk m...
 Nekünk, embereknek, te...
 Rangkörságunk, gógnuk

Egy szó miatt legelőb...
 ... Tanuljunk türelmet...
 Ne nézzük, hogy kissé...
 ... S hogy nem úgy é...

Hüségből jó példát mut...
 És meg nem vetendők...
 Hogy szeretik egymás...
 ... Azok tudják ám,

Fel fog olvastatni o ve...
 Sőt fújatni is fog flasko...
 Mert nem lesz bedugra...
 És a deczi-stómpoly ne...

A „nagy T.” is eljön va...
 Társadalmi rajzzal: „V e...
 Hej! ki az idén volt B...
 A mulatságának koppas...

Vendégül lerándul hozzá...
 Gondoskodva egy vig ne...
 Suhogó, a picizny te...
 — Jól fogunk mulatni, o...

„A nó, mint neve...
 — Hallgatóság leend fo...
 Mert szép fiatal pap ö...
 ... Kit nem ejtne rat...

Hej! nagy önzetlenség...
 Melyben csak másoknak...
 Ilyen sorban nevel höl...
 Rózsát nem szakíthat, fe...

Keserű lét után rég pi...
 Felig elfeledtek művei...
 Feltámasztja Bar na, a...
 ... Nevét az enyémme...

Ki a multkor fejte Koch...
 Dicsőséget mostan Ha...
 Hypnotikus álmi...
 Fogja magyarázni, mely...

Sőt, horrendum dictu, m...
 Mereven alvó nót, szépe...
 De még nincs Médiu...
 ... Utóbb elmarad az o...

Szántó-vető Doctor baju...
 De tudományának nagyo...
 Mindent komolyan vesz...
 Az ő érdeme a „kölcsa...

Multkor Luxuró! szö...
 Hogy milyenek a nők a...
 Ismeri a nőket s lefesti...
 ... De végre ő is majd...

Egyik Csütörtök...
 A költők szerel...
 — Sok a gondolatja s to...
 ... De azért megbukott

A főiskolának népszerű...
 Ki a műkedvelők érdeme...

Azt meg már pláne...
 a vér mes emberek...
 totta, hogy: gyorsan sz...
 hogy: a kiválasztá...

Sok ártatlan hallgató azt...
 mes ember talán az élet...
 sabbán kiválasztat...
 „fekete epés” vagy...
 lemmű hstándó!... Pedig...
 tett a felolvasó ur; en...
 hogy: mit?

Nem tudtam, hogy...
 hez tartozik. — Hiába!,
 tautának.

A házasság ta...
 szerinte — azon alapszik,
 a másikkal alá tudja...
 különben örökös lesz a p...
 És felveti a kérdést, ho...
 rendelje magát aia a más...
 Oh János!, de iudic...
 ka!...; öreg letere...
 esse!

Nem is merek bőve...
 ő jeilem festésébe, és...
 expectoratióba...; a „ca...
 almatuak”-ról és sok más...
 biz’ Isten meg én vesztet...

Ennyi kacskaringós...
 uán mi természetesebb,
 „Gyermekek apja” is...
 is fogas kérdés neh...
 komponálta; tehát jó vo...
 tónódtam, hogy hol leh...
 melyben a 9 éves gyer...
 beborúra és a Tori...
 mivoltára tanítják?...
 gyó kis fiu — a ki már...
 küt-csovékről ábrándozik...
 vei tudatlan apja oldalá...
 sorhoz adták kosztra szege...
 kúfüró tehetségge fejlőd...
 fogja valamikor lére hoz...
 ártazi kúat!?

Segitse rá az Isten!

Sok régi erényünk már az övéké lett... Nekünk, embereknek, társadalmunk beteg, Rangkorságunk, gógunk s más hibánk rengeteg!

Egy szó miatt legjobb barátunk elpártol!... Tanuljunk türelmet a békés számartól... Ne nézzük, hogy kissé nagyocská a füle... S hogy nem úgy énekel, mint a fülemüle.

Hűségből jó példát mutatnak az ebek, És meg nem vetendők a picizny verések; Hogy szeretik egymást, a weibi és maundi... Azok tudják ám, hogy: mi az ars amandi!

Fel fog olvastatni üvegyártás titka, Sőt fújatni is fog flasko, pedig ritka, Mert nem lesz bedugva dugóval a szája, És a deczi-stómpoly nem lesz útve rája.

A „nagy T.“ is eljön valamelyik esten, Társadalmi rajzzal: „Vendég Budapestén.“ Hej! ki az ideán volt Budapest vendége... A mulatságának koppasztás lón vége!

Vendégül lerándul hozzánk Budapestről, Gondoskodva egy vig nevetetté esetről, Suhogó, a picizny testbe zárt nagy lélek; — Jól fogunk mulatni, oly igaz, mint élek!

„A nő, mint neveléstárgya“ lesz jó téma, — Hallgatóság leend figyelmes és néma — Mert szép fiatal pap olvas fel e címen, ... Kit nem ejtne rabul rózsá-békós Hymen!

Hej! nagy önzetlenség: szép rózsát nevelni, Melyben csak másoknak fog majd kedve telni... Ilyen sorban nevelőket sok szent pap; Rózsát nem szakíthat, feleséget nem kap!

Keserű lét után rég pihen Kerényi, Felig elfeledtek művei, erényi; Feltámasztja Barna, a ki szök a felig... Nevet az enyémel sokan megcserelek.

Ki a multkor fejté Koch teóriát, Dicsőséget mostan Hansén-ből áhit; Hypnotikus álmat, ezt a rettenet... Fogja magyarázni, melyben merve a test.

Söt, horrendum dictu, mutatványt produkál: Mereven alvó nót, szépet, a mint dukál; De még nincs Médiüm, vagy női média... Utóbb elmarad az egész komédia!

Szántó-vető Doctor bajuszt sohse pedre; De tudományának nagyon mély a medre... Mindent komolyan vessz s mit sem segéye ő, Az ő érdeme a „kölcson-segélyező“!

Multkor luxuról szólt, most kifejti nyomban: Hogy milyennek a nők a társadalomban? Ismeri a nőket a lefesti emberül... De végre ő is majd halójukba kerül!

Egyik Csütörtökön Szombatinap lézen; A költők szerelmét megértjük egészen... Sok a gondolatja s tolla igen ügyes... De azért megbukott Rechtnitz Bódog Friyes!

A főiskolának népszerű quästora, Ki a műkedvelők érdemes Nestora,

Azt meg már pláne szégyenlettem, hogy a vérmes emberekől nem csak azt állította, hogy: gyorsan szuszognak, hanem hogy: a kiválasztásuk is gyors!... Sok ártatlan hallgató azt hihette, hogy: a vérmes ember talán az elefe párját tudja gyorsabban kiválasztani magának, mint a „fekete epes“ vagy „nyalkás“ jellemű halandó!... Pedig hát egészen mást értett a foiovasó ur; en bizony nem árulom el, hogy: mit?!

Nem tudtam, hogy mindez a jellemhez tartozik. — Hiba! a csütörtökök sokra tanítanak.

A házasság tartós boldogsága — szerinte — azon alapszik, hogy az egyik fél a másiknak alá tudja magát rendelni; mert különben örökös lesz a perpatvar háznál. — Es felveti a kérdést, hogy: „de melyik fél rendelje magát a másiknak?“

Oh János!, de indiskrét ember magácska!... Öreg letere ilyeneken jár az esze!

Nem is merek bővebben bele merülni a jellem festésébe, és különösen házassági expectorációjába... „a cselekvésre kész verakutnak“ról es som mas egyebekről... mert biz' Isten meg én veszthetnek rajta!

Ennyi kacsaringós házassági jó tanács után mi természetesebb, mint az, hogy a „Gyermekapja“ is szóba került (ez is fogas kérdés neha!...); Honolui komponálta; tehát jó volt. — En csak azon tudnótem, hogy hol lehet az a jó iskola, amelyben a 9 éves gyereket már a trójai háborúra és a Toricselli csövek mivoltára tanítják!... Talán az a tudni vágyó kis fiú — a ki már 9 éves korában a kút-csovekről ábrándozik — egykoron (mivel tudatlan apja oldalán melől tudós professzorhoz adtak kozzra szegénykét!) nagyszabedű kútfuró tehetsége fejlődik ki... és meg ő fogja valamikor lére hozni a czepléd-utcai ártezi kútat!

Segitse rá az Isten!

S kinek sok női kegy jutott osztályrészül, Humoros karcolat írására készül.

Ezután tótokat jelez a nagy lista, Sorban jönnek hárman: Laci, Béla, Pista; Na mojdusu! szépen össze tudták hozni!... Pedig hát nem járunk fizeket drotozni!

Egyik adomákátshirlapító népet, A másik szervetlen világból fest képet, Harmadik lakásról beszél; ez a Pista... Mindhármán jó tótok, egy se Hurbanista!

Jönnek aztán sokan egymásnak a nyomán: Neveléstudomány, természet-tudomány; Tanulságos dolgok s okosak merőben; ... Bár csak megerhessük egészség s erőben!

S kinek sok női kegy jutott osztályrészül, Humoros karcolat írására készül.

Ezután tótokat jelez a nagy lista, Sorban jönnek hárman: Laci, Béla, Pista; Na mojdusu! szépen össze tudták hozni!... Pedig hát nem járunk fizeket drotozni!

Egyik adomákátshirlapító népet, A másik szervetlen világból fest képet, Harmadik lakásról beszél; ez a Pista... Mindhármán jó tótok, egy se Hurbanista!

Jönnek aztán sokan egymásnak a nyomán: Neveléstudomány, természet-tudomány; Tanulságos dolgok s okosak merőben; ... Bár csak megerhessük egészség s erőben!

Történelmi tárgyról három műis készül; Jut belőlük rövid s szelid, osztályrészül; De juthat hosszú is s véres, mint a Hurka... Zápolya korából Martinuzzi Gyurka.

S olyannak a száma a tuzatot rugja, Ki hogy mit olvas fel; még maga se tudja! Hogy mi lesz hát? oda észszel fel nem érek; — Tudatlanságomért bocsánatot kérek!

Csak tessék feljárni a város házára, Csütörtökön este, pontban öt órára! Hosszadalmasággért nem lesz ok panaszra; — Sokan alig szabák művek egy araszra.

Némelyik versecske alig tart öt perczig; Az olyan már aztán piczi lesz és herczig... Ki most el nem aiudt ott sem jön rá álom... Köszönöm türelmük! Magamat ajánlom!

Helyi hírek. Gróf Teleki Sándor állapota. Soha nem köztünk nagyobb örömmel helyreigazítást, midőn kijelentjük, hogy a nemes gróf, szellemes tárczáiról s a híres ezrek egyikének lapunkban megjelent halálhíre sajnos tévedésen alapult. Ellenkezőleg, a mint értesülünk, közéletünk e népszerű alakjának állapotában alig remélhet gyors javulást állott be. Az ezredes szívós alkata és bámulatos életereje győzött azon a toiakodón, a ki halálnak nevezünk s kinek társaságában rosszul érezhette volna magát hazánk legszellemesebb tárczáiról. E hon minden részéről sürűn érkeznek hozzá a kezdezőkdekek az ezredes hűgylete felől s a látogatók is egymást érnék a betegnél. Miután pedig tisztességes emberek nem szoktak egymás szavában kételkedni, elégnék tartjuk kijelenteni, hogy a téves hírt egy nyugalmazott tiszt irtól vetjük, ki egy helybeli bank igazgatójánál látta volna a táviratot. Távirati tudakozásunkra pedig a válasz elkésve érkezett.

A vár. színházi bizottságnak igen fontos ülése volt tegnap delután Pap Ferencz főjegyző előklete alatt. A színházi nyugdíjintézet legközelebb tartott közgyűlésén hozott határozatok és a nyugdíjalap jövődéli sorsra képezték a tanácskozás tárgyát, mely három teljes órában került fogaikoztatva a bizottság tagjait, kik között a nézetkülömbőség már élviz szempontokból is nagyon eltérő lévén, könnyven érthető a hosszas és heres vita kifejlődése. — Vegre is szavazás lett a dolog vége, és egy szótöbbséggel azon vélemény jutott érvényre, hogy a nyugdíjintézet közgyűlés által is helyben hagyott tervezet nem fogadtatott el, hanem a nyugdíjalap tőkének sértetlensége mellett — a segélyezésekre csupán az évi kamatok és egyéb jövedelmekre lesznek szorítandók. — Ily értelemben véleményezi a bizottság a tanácsnak a nyugdíjintézet további fennmaradását. Azon tervezet szerint, mely a nyugdíjintézet választmány és közgyűlés által ellogadtatott, az intézet még 32 éven át fennállván, ezen idő alatt azon 21 tag, kik jogosultaknak tekintetnek segélyben részesülének, s miután e célra az évi kamat és jövedelem nem elégséges, — idóvel — 1900 körül a tőke is meg lenne támadva, oly annyira, hogy 1917-ben, a midőn valószínűleg már a 21-ek legifjabbika is megszűnik élni, a nyugdíjalap tőkéből mintegy 10—12,000 ft maradna rendelkezésre.

A nagyhortobágyon az idén legelt a hortobáti pusztán a yeres borjúkkal együtt 22613 darab szarvasmarha, az idén csikókkal együtt 4679 darab ló, sertés a malacokkal 10,662 darab és 26760 darab juh és körülbelül 4000 darab barány, ez oly nagy szám a melyen a Hortobágyon még sohasem nyaralt.

Felhívás a debreczeni kiállítókhoz. Mint hogy a kiállítási országos bizottsággal a leszámolás megejtetett s minthogy ennel fogva a tárgyak elszállítására sürgősre vált: ezennel felhívjuk a debreczeni kiállítók, hogy tárgyaikat becsomagolása végett legkésőbbben folyó hó 18-án az aszerdán d. e. 9 óra kor Budapestén a kiállítási területén levő igazgatósági épületben földszint 4. sz. a. Krelnyai Ede urnát vagy személyesen megjelenni vagy megbízottjaikkal ez értelemben utasítani sziveskedjenek, mákülömben a tárgyak becsomagolása és haza szállítása a mondott napon és időben az alulírott által fog ugyan kellő felügyelet mellett eszközöltetni, károk esetében azonban, sem a hiányos csomagolás sem egyéb tekintetben a szóban forgó ügynek természeténél fogva felelősséget nem vállal. Utazási kedvezményt biztosító igazolványok folyó hó 15-én délelőtt 11 és 12 óra közt a polgármesteri hivatalban a kiállítók által személyesen átvehetők. Ez ügybeni megkeresések alóírott nevére Budapest Vádaszkürt szállodába címzendők, Debreczen, 1885. november 14. Dr. Király Ferencz.

Vasutak. A Möricz Pál által tervezett s Debreczentől B-Ujfalun át Pocsajig vezetendő helyi érdekű vasutának az engedélyezést megelőzőleg foganatosítandó közigazgatási bejárás Gyöngyösi János miniszteri osztálytanácsos vezetése alatt a közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium által elrendeltetett s megkezdésének határidejéül f. hó 27-ikének délelőtti 9 órája, összejöveteli helyül Debreczen város tanácsa terma tüzetett ki. — A debreczen-h. mánási vasut e napokban pötfelül vizsgálattik. A kiküldendő bizott ság valószínűleg utasítani fogja a vállalatot és részvénytársaságot, hogy valahára a sinek alá homok helyet kavicsot alkalmazzon.

Színház köréből. Tegnap, pénteken L'Anrouge kedves szindarabja „Az én Lipótkám“ került színre. Nagy hatást keltett Bokodi (Czvek) szerepének megalóbb mozzanataiban, couplettjei, frenetikus tapsokban részvevő, pedig, a karmester nélküli működő zenekar fe, gyimezetlensége ugyan csak rontott rajtuk Zilahy Gyulát (Erdős) egy elragadó hévvel játszott szerelmi jelenete után, nyílt jelenetben hívták bároször. Orley Flóra nagy indiapozícióval küzdött. Demidor leha uracsát (Lipót) és Gyöngyit Palacsinta zongoramester carricata t szerepében dicsérettel említtük fel. Közönség szép számu volt. — Betegtek színtársulatunkból: Spiller karmester, Nagy Iboylka, Ellinger Ilona, Sajó Kápolnai sat. Betegségök többnyire meghűtés, okozta a színpad felett alkalmazott új nyílások miatti légmozgás, melyet a nézőtérben is megérezünk. — Somogyi jutalomjátéka lesz a jövő heten, a „Tékozló“ban. E tárgya még visszatérünk. — Valentin a debreczeni közönség előtt oly jó emlékeztében előt tenorista valószínűleg vendégsze repelni fog Debreczenben. — Jelenleg nincs elszereződve! — Mú sor. Ma, Nagy Iboylka betegsége miatt, a „Fekete gyémántok“ helyett „Fedora“ Holnap, vasárnap „A három csőrü kacsa“, operette, hétfőn „Czigany Panna“ népszimű, kedden „A fekete gyémántok“, szerdán „A tekozi“ tündéres szimű dalokkal, csütörtökön „Közönyt közönyel“, pénteken „Faust“ operette. — Valentin Lajos, színházunk egykori kedvelt tenoristája, ki jelenleg a fő. opera kedvelt tagja, csütörtökön lép fel valamely király szerepében; Aradi Gerő bármily nagy áldozat árán is szerződöttur óhajta. — Aradi ur ajánlatot tett a tisztviselő egylet vezetőinek, hogy meg jutányosabban is kész adni jegyeiket mint Krecsanyinál volt, ha legalább tizenöt helyet állandóan minden előadásra kibérel az egyesület. Azt is tudni kell, hogy a kereskedői és iparos egylet szinte az Aradi által szabott és emellett kedvezmény árakat elfogadta és állandóan felhasználja.

E. M. K. E. Balogh Soma debreczeni kir adófelügyelő ur, vezetése alatti tisztikar körében begyűlt adományt, 8 forintot juttatott a magasztos célra.

Helyi rövid hírek. Ritka szaporaság. Az árok-utczában lakó Nyári Józsefnek három elve született magzatot hozott a világra, kik közötti kető leány egy pedig fiú. Mindegyik ép, egészséges. — Sikert a vadászata. A vadászok évada virágában van most. Szögyeny János, Szunyogh Sándor, Leszkay, Bekessy László, Domokos Kálmán s Buzás Elek urak az általuk vadászati használatra kibérelt b. újárósi földön vadászatot rendeztek, melynek eredménye 94 nyúl lett. — Egyház. A deb. ref. egyház tanácsstermében, holnap nov. 15-én d. e. közgyűlés lesz. Tárgy: folyó ügyek. — A Teglediféle fürdőintézet jövő hetétől kezdve par napig zárta lesz. — A „Mozik“ című kötetem ivtartást tisztelettel kérem, hogy iverket előfizetéssel együtt e hó 20-ig nevére címelve beküldeni sziveskedjenek. Szabolcsi Lajos. — Ghicz altábornagy tegnap este városunkba érkezett s a „Bika“ vendéglőbe szállt. Kémenytűz volt ma délelőtt 11 óza tájban, Tóth Istvánnak Teleky-utczai házánál. A láng magára felcsapott a kéményből, de még sikerült mihamar elfojtani. Ezen eset csak a kéményseprők hanyagságára vall. A Czepléd-utczán építendő új ref. templom ügyében ma delután 5 órakor gyűlés tartatott nt. K. Tóth Mihály urnál.

A dalárda által f. hó 15-én, azaz holnap vasárnap, a „Bika“ szálloda éttermében tartandó d. a. l. e. s. t. y. r. e. ismételt felhívjuk a dalkedvelő közönség figyelmét.

Simon István gőzmalom tulajdonos 25 frttal a deb. önkéntes tűzoltó egylet alapító tagja lett. Az utóbbi években ez emberbaráti egylet alapító tagjai tettek: A debreczeni casino, Baró Podmaniczky Geza, Csanak József, Ifj. Fodor István és Biszthka Gábor. Az alapító tagok száma jelenleg 50 s óhajtható volna, hogy vagyonos polgáraitaink minél számosabban lépneek közéjük. Az évenként 2 frtot fizető pártoló tagok közül pedig még a legkisebb ház tulajdonosának sem szabadna hiányzani.

Köszönet. Minden azon rokonok, pályatársak, hazások és ösmerősök, kik feledhetlen ferjem illetőleg jó atyánk végfiszesség tételén, becses megjelenésökkel fájdalomainkat enyhíteni igyekeztek, fogadják szívből jövő hálas köszönetünket. Debreczen 1885. nov. 14. özv. Szep Józsefné kiskoru gyermekeim nevében is.

A deb. kereskedelmi szakiskolában tartandó esti tanfolyam a kereskedelmi számtan, könyvvitel, levelezés, váltó-és kereskedelem isméből, e hét folyamán kezdetét veszi. Keretnek tehát mindazok, kik e tanfolyamra bejegyeztettek, nekülömben azok, kik az előadásokon részt venni óhajtanak, hogy f. hó

15-én vasárnap fél 12 órakor a tanintézet helyiségeben megjelenni sziveskedjenek, hogy a heti órák száma a legalkalmasabb napok, órák és egyáltalában minden a tanmenetre vonatkozó ügyet együttesen megállapítani lehessen. Az igazgatóság.

Glück Emil táncztanító ur által mai számunkban közze tett hirdetest ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Kornhoffer József sz. anna-utczai fűszerkereskedésébe egy 14—15 éves fiú tanulóul felvétetik.

Törvényszék. Gazdag Imre gyilkosai. Aprilis első felében Gazdag Imre, 1848/9-es honvéd, volt kataszteri becsó biztos, a külső soroksári uton a Gregersen fele telep közelében meggyilkolva találtatott. A gyilkosoknak még eddig semmi nyoma nem akadt, s már-már a felledés fátyla borult ez ügyre, de a fővárosi rendőrség erélyes nyomozása folytán a napokban váratlan és szenzációs fordulat állott be. Gazdag Imre meggyilkoltatása előtt este a soroksári uton levő u. n. csingilingi csárdában mulatott Tamár Lajos főhadnagygyal és egy Ternyei nevű tisztel, kik mindketten a honvéd-menház tagjai. A gyilkosság után azonban egyikre sem esett semmi gyanu, de a rendőrség óvatosan járt el, s egy percze sem tévesztette szem elől Gazdag Imre özvegyét és Tamár Lajost, kinek előleletről terhelő adatok merültek fel. Kitént, hogy Gazdag Imre csak mint élő ember volt gyonytalan; halála gazdaggá tette özvegyét. Az egykori kataszteri becsó-biztos ugyanis tizenöt ezer forintig biztosította életét a balesetek ellen biztosító társaságnál. Ezt az összeget a társulat az özvegynek a temetés után kifizette. Tamár kilepett a honvéd menházból s az özvegyhez költözött, ki egy 600 frtos lakást vett ki. Gazdagné kis leányát zárdába küldte s Tamárral vigan élt. Az operába és más mulató helyekre jártak. A rendőrség mindazt figyelemmel kísérte és jelentéseket küldött a vizsgálóbíróknak. ki a gyanu okok alapján özv. Gazdag Imrénét és Tamárt elfogatta s vizsgálati fogságba helyezte. Tamár meg Gazdag életében titkos szerelmi viszonyt folytatott Gazdagnéval, s a férj ki is tiltá egyszer Tamárt házából, de később ismét kibekült vele. Tamár előleletről a következő adatokat közöböjk: Egerben, hol árvaszkei elnök volt, sikkasztás miatt hivatalától elmozdított s több feyyelmi vizsgálatot indítottak ellene. Sulyos gyanu terhelte őt egy gyilkossági ügyben is, ugyanis Egerben viszonyt folytatott egy nővel, kinek férje hirtelen meghalt, még pedig váosint, hogy nem természetes halállal, de a vizsgálat ezen ügyben eredménytelen maradt. Az elhalt férj biztosítva volt; Tamár nőül vette az özvegyet, ki már szintén meghalt. Tamár jelenleg 57 éves, míg Gazdagné 27—30 éves fiatal szép asszony. A vizsgálat egy harmadik egyénre is kiterjedt. Ez Gotthard Sándor, ki a honvéd menházból a gyilkosság után eltűnt s most vidéken tartózkodik. Elfogatása iránt már történt intézkedés. Ellene a miatt merül fel a gyanu mert a gyilkosság színhelyén oly revolvert találtak, mint a minő az övé volt.

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

PIRSZÉN (coaks), ugyszinte köszönet fűtésre és kovácsok részére legjobb minőségben házhoz is szállítva ajánl jutányos áron a légszuszgyár igazgatósága.

Megrendeléseket részünkre elfogad Kondor L. ur czepléd-utczán.

Táncztanítási jelentés. Van szerencsém tisztelettel jelenteni a nagyérdemű közönségnek, hogy e nemes városban állandóan letelepedtem s itt rendes második tanfolyamu Táncztanításaimat

piacz-utcza, özv. báró Josineczné ő méltósága házában f. é. november 16-án azaz vasárnap delután fél 3 óratól 6-ig, felnőttek részére 8 óratól 9-ig megkezdem.

Bővebb tudósítást ad sziveségből Riess ur czukrász üzlete piacz-utczában.

Alulírt egyes családoknál is fogadok el tünitást, miert is keretnek az illetők, méltóztassanak azt mielőbb tudomra adni, hogy óráim fölött rendelkezhessek.

Mely tisztelettel Glück Emil, táncztanító.

Értekezhetni a tánczhelyiségben d. e. 11 óratól 12-ig.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint az eddig kistemplom bazár-épület 2. szám alatt fennálló

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETEMET

czegléd-utca, Orbán-féle ház, Kardos és Bosznay urakkal szembe, helyeztem át.

Midőn ezt tudomásra juttatom, egyzsermind köszönetet mondok az eddig irányomban mutatott pártfogásért, — és kérem azt új üzlethelyiségemben is számomra fentartani.

Üzletemet a jelen őszi és téli évadra a legelősmertebb gyárak kelméivel dusan és nagy választékban berendezve, bátor vagyok azt a t. közönség pártoló figyelmébe ajánlani, annak biztosítása mellett, hogy főtörékvésem leend ezen túl is a bennem belyezett bizalmat szolid kiszolgálásom által megérdemelni.

Becsés rendelményeiket kérve és elvárva, vagyok

tisztelettel

Székely János,
férfi-szabó.

BOROK

az országos kiállításon nagy éremmel kitüntetve.

Katz Lajos Ermelléki bor nagykereskedésben a legjobb minőségű tisztán kezlt ermelléki borok következő árakban adtnak

Literenként	
1 liter 1884	Ermelléki asztali 20
1883	Ermelléki finom asztali 24
1883	Ermelléki bal ar 30
1880	Dioszegi Pecsenye bor 50
1885	Ermelléki 22
1885	Ermelléki mus 22
1883	Gyöngyösi vörös bor 40
Üveges fehér borok:	
Nagy üveg 1880	Dioszegi baker 50
1874	Dioszegi baker 60
1866	Dioszegi baker 70
1880	Tokai Szomorodni 80
Vörös ó c-emege borok nagy üveg. kis üveg.	
Budai Sas-hegyi	70 35
Egri	70 35
Szegszárdi	80 40
Rác úrmös	80 40
1868 Budai chateau	1.20
Ménési	60 30
Aszú borok.	
1 nagy üveg II. Puttonos	1.50 75
III. Puttonos	2. 75
Rusti aszú bor	1.20 60

Vinador féle Spayot borok nagy raktára Debreczen és vidékének, Malaga, orvosi Malaga, Sherry, Madeira, Xeres, fehér Malaga sect, Karte Blanco, nagy és kis üvegekben. Magyar és francia pezsgők nagy választékban és több itt fel nem sorolt bel és külföldi borokat jutányos árban és pontos kiszolgálással biztositása mellett ajánl

Katz Lajos
borkereskedő, fétér 1899. sz. a

Arjegyzékek kívánatra bérmentve.
Nagy üvegek 10, kis üvegek 5 krért vétetnek vissza.

Testerősítése.

Hoff János féle maláta-készítmények, az orvosok és gyógyintézetek ezreitől legnagyobb mértékben gyógy- és tápszer-tulajdonokkal bíró készítményeknek nyilvánítottak. A gyomor és a testnek ezek által való erősítéséről tesznek tanúságot a meg szenvedők érdekében a felgyógyultak.

HOFF JÁNOS

urnak, a maláta-készítmények feltalálója és készítőjének cs. kir. udv. szállítója Európa legtöbb fejedelemiségének, Bécs, Graben, Brännerstrasse 8.

Tekintetes ur! Ezennel felkérem önt, sziveskedjék részemre utánvétel mellett, posta fordultával, az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből 11 palacczkkal és 2 zacskó maláta-cukorkát megküldeni. — Öröme szolgál igen tisztelt uram önt értesítheti, miszerint az említett maláta-sör és maláta-cukorka nóm fájdalmait nappal csillapítja, éjjel pedig az alvást és az óhajtott nyugalmat lehetővé teszi, — szóval, hogy a mai napig elért eredmény engem igen kielégít, s hogy a gyötört beteg részére az ön maláta gyógytápszer-készítményei végtelen nagy megkönnyebbülést várnak.

Nagy-Körös, 1885. aug. 15.

Garzo József, földbirtokos.

Az ön Hoff János féle maláta-készítményei, melyeket használtam, a legjobb sikerrel lettek alkalmazva, úgy, hogy én mellőfájdalmaitól teljesen megszabadultam, kérem önt tehát, nekem még 5 frtért Hoff János féle maláta-kivonat-sört küldeni. Nagy-Mihályfalva, 1885. július 29-én.

Polyák Ferencz.

Gróf Tige Ernő, cs. kir. alezredes, királyi ő fensége Zaigmond főherczeg kamarása Gmünden, Alsó Ausztria, czim alatt kérek posta utánvét mellett 10 palaccz Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör) megküldeni. Gmünden, Alsó-Ausztria

Gróf Tige Ernő cs. kir. alezredes sat.

Ezen Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör gyógyerejét már 63-szor lón kitüntette. Kérem az ön erősítő Hoff-féle maláta-kivonat egészségi söréből gyorsszállítványként, utánvétel mellett sziveskedjék részemre 25 palacczkkal megküldeni. Banjaluka, csapatkórház, 1883. december 25. Dr. Lúic Károly cs. kir. törzsover.

Jegyzet: Minden egyéb maláta-kivonati hirdetések csak utánzások, mit úgy a beteg, mint az orvos kell, hogy figyelembe vegyen. — Jelét a valódiságnak a Hoff János-féle maláta-készítményeken a véjegynek, a feltaláló arczképének és Hoff János aláírásának kell állni.

ÁRAK: Maláta-kivonati egészségi sör 1 palaccz 60 kr., 1/2 kilo maláta-cukorkaládé I. frt 2.40, II. frt 1.60, Maláta-cukorkák: 1 zacskó 60, 30 és 15 kr. — Maláta-kivonat: 1 üvegcse frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermektüpőmalátafrt 1 frt. Egy maláta-füredő 80 és 50 kr. I.

Főraktárak: Csanak József, Ricki J. Zelmor, Geréby Fülöp, Varga Lajos Debreczenben. A valódi Hoff-féle maláta egészségi sör 60 kr. Debreczenben; továbbá Korányi Iure gyógytárában Nyiregyháza, és (Kiss-Sámuel) Janki Antalnál N. Váradon.

Női, férfi és gyermek cipő nagy raktár

az arany csizmához

Debreczen, főpiacz-utca a város háza épületében

TELEGDI K. LAJOS

könyvkereskedése mellett.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legjobb anyagból készült mindennemű bőr, posztó és nemez gyermek- és leány-cipőket, legjobb gyártmányu bőr, posztó, nemez, lag női cipőket dus választékban, — első rendű anyagból dolgozott carlsbadi és marburgi férfi-cipőket borbén, posztóban és legbörben

FÉRFI ÉS GYERMEKCSIZMÁKBAN

nagy raktáramat a legolcsóbb árak számítása mellett.

Különös figyelmet érdemelnek, kitűnő minőségűkre még eddig el nem ért gems bőr női topánjaim, melyek mindamelllet hogy a legjobb minőségűek, olcsó árakra n-ze' is a versenyt bárkivel kibírják.

JELSZAVAM: A lejjobbat a lehető legolcsóbb árban adni igen tisztelt vevőimnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri

illő tisztelettel

FALK OTTÓ.

Arany és ezüst érdeméremmel, valamint diszokmánnyal jutalmazott különleges karlsbadi

Becher-féle angolkeserüt,

kitűnő, az emésztést elősegítő ital, mely felette kedves kesernyés ízzel bír, ajánl

BECHER JÁNOS,

likőr-gyára

KARLSBADBAN.

Alapított az 1807-dik évben.

Kapható az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában.

Az üzleti c-égre szigoruan ügyelni kéretik.

Börkenőlék.

Meisl Károly felülmúlhatlan muszka vizellenes börkenőlék, csizma, cipő, úgy mindennemű szíjazat bekenéshez, mely a bekennt tárgyakat már a legelső bekenés után puhán tartóssá és vizellenessé teszi, kizárólagosan csak kapható Máyer Ferencz bőr és pokrócz üzletében Debreczen, „Bika“ szálloda.

Előnyös kereset!

Minden rangu állandó személyek, kik a törvény által megengedett állam és magansorsjegyek részletfizetés melletti eladásiával foglalkozni óhajtanak, igen előnyös feltételek mellett felvételnek; némi tevőkenység esetében

havonként 100 egész 200 frt.

Ajánlatok az eddigi foglalkozás megnevezésével intézendők: Rudolf Mosso-hoz Bécsben E. szám 1001 alatt.

Előnyös kereset!

Eladó fa.

A sétakert végén és sestakert közt fekvő akácöz erdőben 100 öl 8—12 méter hosszúságú 14 éves fiatal akácfa eladó, mely úgy kéreggyártó mesterek, — valamint t. cz. gazdaközönség által mindenféle célra kitűnően felhasználható. Értekezhetni a helyszínén.

Butor eladás.

Egy csinos butor-felcsereles és egyes butorok jutányos áron eladók. Nagypéterfia utca. 949. sz. a

Arverési hirdetmény.

Greczkó Sándor csöbdtömégéhez jeltározott, illetve pótleltározott árucikkék u. m. ruhaszövetek, kalmuk, barhette, flannel, karton és különféle kendők összesen 2856 frt 38 kr becsértékben, továbbá 250 frtra becsült bolti felszerelések, végre egy 80 frtra becsült Wertheim cassának választmányi határozat folytán arverési eladása rendeltetett el, mely folyó évi nov. 16-án és következő napjain mindenkor délelőtt 9 órakor kezdődik, a midőn a fent elősorolt cikkekek kisebb és nagyobb mennyiségben (Piac utca Scherer ház) nyilvános árverésben a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükiség esetén becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Debreczenben 1885 nov. 12-én

Songer József
tömeggondnok.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt—
Fél évre . . . . . 5 frt—
Negyed évre . . . . . 3 frt—
Egyes száma 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény sáncz, Vozsák ház földszinre, a szerkesztőség bérmentve küldendő.
Előfizetheti helyben
TIT. BODI K. LAJOS és
OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhatalomban KUTASI IMRE könyvszomolyájában s a postabizaltalottján.

Kossuth I.

Társadalmi tevékenység művelője — A Pesti

(iratott a felvidéki magyar felhívás)

De amit a magyarnak atka az elnyomó s ennek folytán a megfogyasztva bár, s e költenségtől, kivételközte vele az ország polgárett jog és szabadság e különbség nélkül jogegy a magyarleleusa fajzgebant s világra szóló hogy ma már a nemzet egyenlőségének palástj szvenvedelmesebben forr

Ha ennek a nemzet legitim vágya volna a mondanék, hogy e célzásas felkordobcsolására magyarellenes fajgyölök nagyon rosszul választott helyett, hogy czélra velyből az aratás csakisgyar nem ellensége a nnek, csak hazafias irány szem elől a különbséget zet között, s ne felejtse el a nemzetiség a negyan is lehetne ellensékkultúra a hazában (ha njarulek a „Haza“ kultureztér teljesen méltányoszepesti püspök elökölözömvelődési egyesületánylom azért is, mert társadalmi tevékenység jobbat antidotum a hazafitevékenység; a nemzet egyesület alapítónak lgyakorlati téren is megálnak arra nézve, hogy nem ellensége a nemzet de sőt azt hazafias irányiparkodik.

A mi pedig magát életének legfőbb közegét, leti, határozottan mondomvényhozás oly pártfogó minden józan felfogás s dalmi tevékenységre utalirént, a minőhöz hasonlóvalahol, bizonyosan Eszaki hogy mit kívánhat meg szerveztük a szabadságot ott van annyi nemzetiség számát sem tudom, és kö(mint az izek s németek) hoz képest Magyarország

A „DEBRECZEN

Evek jött

Evek jöttek, évek mentek Gondot hoztak, üdvöt Iju szívöl lett öreg Est borul az éle: sük Nincs kiégett szívben Oda a tündéri regg!

Volna bár egy szerető Kéz a kézben, álnál S nap lementünk kel Szászszorozná csöndes Vérébtorban mint a Usznak még amott, e

Mindenem volt, semmi Oldalamnál ember nileletem már oda van Várok éjt bus síkony Hogy miat éj sötét Bele válnak nyptomalan

Küzdtem, vívtam — Földi jóért, vagy bab Saivem szötte sorson En maradhattam szeg Másnak volt vágyam, S működtött szív, gon

Oh mi vétek i gy sze Szeretettől szolgálom A középser az elég Maga van, ki egbe re Kicsi tűznek lángja k Magya éget és elég!